

Kopij voor 't Hèmertse Krantje

Datum, 14 april 2024

Actuele stand van zaken Westelijke ontsluiting Tiel

De gemeente Tiel doet al jaren onderzoek naar een betere ontsluiting van Passewaaij, ook in het kader van de plannen nog meer woningen in deze wijk te bouwen. De gemeenteraad van Tiel heeft in 2021 een voorselectie gemaakt van 5 varianten, twee daarvan lopen heel dicht langs de Ophemertsestraat aan de noordkant van Ophemert. In het voorjaar van 2023 heeft de gemeenteraad van Tiel nog een extra variant toegevoegd: dit is variant 1B, het verbreden van de bestaande N384 naar A15-afslag Tiel-West.

Het college van B&W van Tiel gaat zich begin mei 2024 uitspreken over een voorkeursvariant. De wethouders kijken daarbij naar de te verwachten meerderheid in de gemeenteraad van Tiel: "welke fractie wil welke voorkeursvariant?". Men gaat alleen een voorstel richting de raad sturen als men een raadsmeerderheid verwacht. Maar op dit moment is er nog geen raadsmeerderheid voor één van de varianten, de politiek in Tiel is nog vrij verdeeld of houdt de kaarten tegen de borst.

Ervaring leert dat als er eenmaal een politiek-bestuurlijke keuze is gemaakt, dit tracé het gaat worden; de kans dat er een ander tracé komt is buitengewoon klein. Wethouder Dijkstra heeft dit nadrukkelijk bevestigd in bewonersavonden. Het onderzoek (plan-MER van Movares) naar de varianten vormt de basis voor een zorgvuldige afweging.

Toen medio februari 2024 bleek dat het college van West Betuwe een tot dan toe vertrouwelijke brief had gestuurd aan Tiel met een impliciete boodschap dat variant 5 (langs Ophemert) de voorkeur zou genieten, heeft een groot aantal inwoners uit het buitengebied zich verenigd in het Bewoners Collectief Buitengebied Ophemert. Het vergde nogal wat inzet om de gemeenteraad van West Betuwe zich bewust te maken van deze problematiek, maar na enig lawaaioprotest in de raad, heeft de gemeenteraad van West Betuwe op 27 februari 2024 een duidelijke motie aangenomen om geen afwachtende rol aan te nemen in dit proces en te pleiten voor een andere variant dan die direct langs de gemeentegrens van West Betuwe loopt, zolang er geen evenwichtige belangenafweging heeft plaatsgevonden.

Samen met de Dorpstafel Ophemert werd er op 6 maart een bewonersavond georganiseerd in Huis op Hemert waar het er best heet aan toeging. Wethouders Hartman (West Betuwe) en Dijkstra (Tiel) waren aanwezig met een onafhankelijke gespreksleider. Helaas bleef een groot aantal vragen onbeantwoord, de frustratie bij veel bewoners bleef hoog. De focus lag vooral op het proces, over de inhoud werden nauwelijks vragen beantwoord. De frustratie nam nog eens toe toen de gemeente aansluitend geen medewerking wilde verlenen voor een vervolgsessie over de inhoud. Daarmee blijven allemaal vragen over zogeheten koppelkansen en cofinanciering onbeantwoord.

Het Bewoners Collectief Buitengebied Ophemert (BCB Ophemert) heeft zelf diverse onderzoeken gedaan, onder de aandacht gebracht bij de politiek (via brandbrieven en contact met de pers) en deze stukken ook online gezet. Zie voor meer informatie www.bcbophemert.nl. Ook zijn er spandoeken geplaatst bij het beoogde tracé.

In de basis gaat het op drie onderdelen niet goed.:

1. Ladder van Verdaas: wettelijk gezien is de zogeheten “Ladder van Verdaas” leidend. Uitgangspunt is dat we alleen nieuwe infrastructuur aanleggen als het opwaarderen van bestaande infrastructuur geen soelaas biedt. In het huidige verkeersonderzoek (plan-MER) gaat bureau Movares uit van 5 varianten. Movares concludeert dat variant 1 (eenvoudig opwaarderen huidige N834) geen oplossing biedt voor toekomstige verkeersproblemen. En dat onderzoek naar nieuwe infrastructuur (door het buitengebied) noodzakelijk is. De gemeenteraad van Tiel heeft in het voorjaar van 2023 echter verzocht een extra variant te onderzoeken (variant 1B), met dubbele rijbanen over het bestaande tracé (N834), de zogeheten 2x2 variant). Uit onderzoek van Movares naar variant 1B (uit september 2023) blijkt dat variant 1B wel een oplossing biedt voor de toekomstige verkeersproblemen. Volgens de “Ladder van Verdaas” kan, mag en moet nu dus alleen deze variant (1B) nu de voorkeur krijgen. Movares heeft echter de variant 1B niet in de plan-MER verwerkt, maar alleen in een apart document. Daarmee ontstaat er een scheef, onjuist en onzorgvuldig beeld. En is het kiezen voor een voorkeursvariant dus erg ondoorzichtig. Dit vormt een grove kwetsbaarheid in het besluitvormingsproces.
2. Toename sluipverkeer: een belangrijk criterium voor de keuze van een voorkeursvariant is het voorkomen van sluipverkeer door het dorp Wadenoijen (nu via de Lingedijk). De twee meest zuidelijke varianten (4 en 5) bevatten een rotonde bij de Bommelweg ter hoogte van de Nieuweweg. Deze rotonde gaat voor een enorme extra verkeersdruk (sluipverkeer) zorgen op de Bommelweg tussen die rotonde en A15-afslag Est/Geldermalsen. Met de aanleg van varianten 4 en 5 gaat het huidige sluipverkeer over de Lingedijk (3,5 km) zich dus verplaatsen naar de Bommelweg (ook 3,5 km). En omdat er dan verkeerskundig ook een soort rode loper naar Passewaaij wordt aangelegd, zal dit tevens leiden tot een significante toename van sluipverkeer. En dit zal weer grote consequenties hebben voor de verkeersveiligheid op de Bommelweg, waar veel schoolgaand fietsverkeer in de spits rijdt. Het verkeersdoel (“minder sluipverkeer”) zal dus bij de aanleg van varianten 4 of 5 niet gehaald worden, het sluipverkeer gaat zich verplaatsen en zelfs toenemen! De inwoners uit het buitengebied hebben dit meermaals aangegeven, maar de ambtelijke projectleiding in Tiel is van mening dat de verkeerseffecten over de Bommelweg geen onderdeel van de plan-MER-studie zijn en dus ook niet onderzocht worden. Dat is opvallend omdat het overgrote deel van de Bommelweg binnen het grondgebied van de gemeente Tiel valt. Dit is een ernstige fout in het onderzoek.

3. Participatie: de gemeente Tiel heeft tot nu toe adviestafels georganiseerd over variant 1B en varianten 2/3. In de laatste communicatie (16 januari 2024) heeft het college een rode vlag geconstateerd (- - -) voor lokaal draagvlak voor varianten 1B, 2 en 3. Variant 4 loopt over een aangesloten fruitperceel van een grote fruitonderneming uit Tiel en kleurt ook rood voor draagvlak. Voor variant 5 (langs Ophemert) was in januari de inschatting van de gemeente Tiel dat deze variant mogelijk iets gunstiger zou scoren wat betreft draagvlak dan de andere varianten. Dit was een ambtelijke aanname en niet gebaseerd op onderzoek of op concreet contact met inwoners uit de gemeente West Betuwe. Daarop ontstond veel verzet in Ophemert en werd er een druk bezochte bewonersavond georganiseerd op 6 maart. Daar erkende wethouder Dijkstra aan de 120 aanwezigen dat ook variant 5 rood scoort inzake draagvlak. Hiermee staan dus alle varianten wat betreft draagvlak rood en kan het college dus geen voorkeur voor de ene of andere variant uitspreken op basis van draagvlak. Inwoners van Ophemert dreigen rond participatie tussen wal en het schip te vallen. De gemeente Tiel ziet het niet als taak deze inwoners te betrekken bij besluitvorming en de gemeente West Betuwe ziet dit niet als een eigen project en steekt nauwelijks energie in inspraak of participatie. De onderlinge afstemming tussen deze twee gemeenten loopt gebrekkig en onzorgvuldig, er is geen inhoudelijk contact tussen deze gemeenten, ambtelijk noch bestuurlijk.

Samengevat wijzen nu alle parameters naar variant 1B, dat is veruit de meest verstandige keuze. Bij deze variant worden de verkeersdoelen gehaald, wordt de "Ladder van Verdaas" gerespecteerd en gaat ongewenst sluipverkeer door het buitengebied afnemen. De BCB Ophemert dringt aan op verstandige en zorgvuldige besluitvorming.

Namens ten minste 100 bewoners uit het gebied,

Marko Stupar – Dennis Eker - Sabrina Veldhuizen – Herman de Leeuw – Melvin Könings

Team Bewoners Collectief **Buitengebied Ophemert**

Kijk voor meer informatie op: www.bcbophemert.nl

Voor contact, stuur een email aan: bcbophemert@gmail.com